Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta talousarvioesitys 2027

Hyvapltk 10.11.2026 § 96
208/02.02.00/2026

Valmistelija liikunta- ja hyvinvointipäällikkö Sari Laakkonen p. 044 4970 403

Valtuusto on kokouksessaan 8.6.2026 § 121 hyväksynyt talousarviota 2027 ja -suunnitelmaa 2028-2029 koskevan laadintaohjeen, aikataulun ja raamin. Talousarvion raamin pohjana on vuoden 2026 muutettu talousarvio. Valtuuston hyväksymät määrärahamuutokset on otettu huomioon 25.5.2026 kokoukseen asti. Muutettu talousarvio on noin 0,964 milj. euroa alijäämäinen.

Vuoden 2027 muutoksina raamissa on huomioitu muun muassa palkankorotukset ja muut henkilöstömenoissa arvioidut muutokset, uusien investointien käyttöönoton myötä tulevat lisäykset poistoihin, toukokuussa päivitetyt vero- ja valtionosuusennusteet vuodelle 2027. Raamissa ei ole huomioitu mahdollisia sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteen tai hankintalain uudistuksen tuomia talousvaikutuksia.

Vuoden 2027 talousarvion palkkamenoihin varataan enintään 2,8 % korotus syyskuun 2026 palkkatasoon nähden. Sijaisten ja määräaikaisten määrää tulee tarkastella erityisen tarkasti laadittaessa vuoden 2027 talousarviota. Pitämättömien lomien osalta tulee noudattaa virka- ja työehtosopimusten määräyksiä.

Talousarvioraamin mukainen tasapainottamistarve vuodelle 2027 on noin 1,1 milj. euroa. Vuosikatteen tulisi olla koko kunnan osalta vähintään suunnitelman mukaisten poistojen suuruinen. Säästötarve tarkentuu talousarviovalmistelun ja tulevien yhteistoimintaneuvotteluiden (Khall 11.05.2026 § 103) aikana. Sopeutustoimet pitävät sisällään henkilöstökulujen vähentämisen lisäksi muut käyttömenojen vähennykset sekä mahdolliset tulolisäykset. Tavoitteena on, että merkittävin osa sopeutustoimista tulee voimaan vuoden 2027 aikana.

Talousarvioraamin mukaan kunnan taloutta on tarve sopeuttaa noin 1,1 miljoonalla eurolla. Muhoksen kuntaa (pois lukien maatalouslomittajat) koskevat yhteistoimintaneuvottelut on päätetty aloittaa toukokuussa talouden sopeuttamistoimien valmistelemiseksi (Khall 11.05.2026 § 103). Säästötarve tarkentuu talousarviovalmistelun ja yhteistoiminta-neuvotteluiden aikana.

Sopeutustoimet pitävät sisällään henkilöstökulujen vähentämisen lisäksi muut käyttömenojen vähennykset sekä mahdolliset tulolisäykset. Tavoitteena on, että merkittävin osa sopeutustoimista tulee voimaan vuoden 2027 aikana.

Pitkäaikaisten lainojen korkotaso (muuttuvat korot, vanhat lainat) tarkistetaan vastaamaan ennustettua korkotasoa vuodelle 2027.

Talousarvioon sisältyvät investoinnit vuodelle 2027 tarkistetaan hankekohtaisesti. Lisäksi laaditaan investointisuunnitelma vuosille 2028 – 2029. Investointeja on tarkasteltava erittäin kriittisesti koko suunnittelu-jaksolla.

Ulkoisten ja sisäisten vuokrien tarkistus otetaan huomioon talousarvion

laadinnassa.

Talousarvion sitovuustaso on toimialoilla toimintotasolla (laskenta-hierarkiassa tasosta käytetään nimitystä tulosalue). Talousarviota suunniteltaessa tulot ja menot ovat sitovia lautakuntatasolla. Lautakunnan sisällä voi em. vaihdella kuitenkin siten, että koko lautakunta saavuttaa em. tason. Valtuusto vahvistaa toimintojen euromääräisen sitovuustason. Toimialat voivat esittää muutoksia sitovuustasoon (Toiminnot/tulosyksiköt) edellisestä suunnitteluvuodesta. Sitovuustasomäärittelyssä huomioidaan kuntaliiton talousarvio- ja suunnitelmaan kirjatut suositukset.

Vuoden 2027 talousarvion keskeisenä haasteena on hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen palvelutason, henkilöstöresurssien sekä talouden tasapainottamistavoitteiden yhteensovittaminen. Talouden sopeuttamistoimien vaikutukset palvelujen saatavuuteen ja laatuun, henkilöstön työssäjaksaminen ja saatavuus sekä liikuntapaikkojen kunnossapito ja turvallisuus muodostavat keskeisiä epävarmuustekijöitä. Lisäksi määräaikaisella hankerahoituksella toteutettujen toimintojen jatkuvuus ja mahdollinen vakiinnuttaminen edellyttävät vuoden aikana arviointia.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden vuoden 2027 keskeisiä painopisteitä ovat kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen, turvallisten ja tarkoituksenmukaisten vapaa-ajan palvelujen turvaaminen sekä yhteistyön vahvistaminen järjestöjen ja muiden toimialojen kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään ennaltaehkäiseviin palveluihin, henkilöstön työhyvinvointiin sekä käytettävissä olevien resurssien tehokkaaseen ja vaikuttavaan kohdentamiseen. Palveluverkkoa ja toimintaa kehitetään kunnan taloudelliset edellytykset huomioiden.

Talousarvioehdotus 2027

Talousarvioesityksen laadinnassa on huomioitu:

- Rokuan latupooliin osallistumisesta luopuminen
- Toisen etsivän nuorisotyön työntekijän palkkaaminen
- Elokuvat kunnan omana työnä (henkilöresurssi 50% määräaikaisena vuosi 2027)
- Liikuntapaikkojen hoitajan tehtävien lakkauttaminen
- Latujen kunnossapidon uuden sopimuskauden hinnan nousu ja Ponkilan tekonurmen korjauskustannukset
- Kirjastoauton henkilöresurssi (määräaikaisena vuosi 2027)

Talousarvioesityksen laadinnassa ei ole huomioitu:

- Ponkilan traktorin leasing

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan vuoden 2027 talousarvion suurimmat menot ovat vuokrat, henkilöstökulut ja palvelujen ostot.Tämän vuoksi vuoden 2027 säästöjä on vaikea tehdä niin, etteivät ne näkyisi

aukioloajoissa, kunnossapidossa, tapahtumissa, ohjauksessa tai muussa palvelutasossa.

Esityslistan liitteenä on vuoden 2027 talousarvion ulkoinen tuloslaskelma sekä sitovuustasoittain tuloslaskelma.

Esittelijä

liikunta- ja hyvinvointipäällikkö Sari Laakkonen

Päätösesitys

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta käsittelee vuoden 2027 talousarvioesityksen ja esittää talousarvion kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Käsittely

Asiakohdassa Samuli Tölli esitti, että vuoden 2027 talousarvioon lisätään seuraava kirjaus nuorisotilojen kehittämisestä Muhoksella:

Nuorisotilojen kehittäminen Muhoksella
- Vuoden 2027 aikana selvitetään kirkonkylän ja Päivärinteen nuorten tilatarpeet ja toiveet nuoria kuulemalla. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet hyödyntää olemassa olevia tiloja tai löytää uusia tilaratkaisuja sekä tilojen käyttöön, aukioloaikoihin, valvontaan ja kustannuksiin liittyvät asiat. Konkreettiset vaihtoehdot ja kustannusarviot tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi vuoden 2027 aikana.

Minna Lehtovaara-Mattila kannatti esitystä. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esitys hyväksyä yksimielisesti. Lautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti, ja edellä oleva kirjaus päätettiin lisätä vuoden 2027 talousarvioon.

Asiakohdassa myös Tuomo Pitkänen esitti, että vuoden 2027 talousarviossa huomioidaan uimahallin lauantai-aukiolon jatkaminen kokeilun päätyttyä. Kokeilun kävijämäärät ja kustannukset arvioidaan sen päätyttyä ja niiden perusteella määritellään toiminnan jatkamisen edellyttämät resurssit.

Koska esityksestä oltiin eri mieltä, puheenjohtaja ehdotti asiasta äänestystä. Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys siten, että **JAA** tarkoitti pohjaesityksen kannattamista ja **EI** muutosesityksen kannattamista.
JAA-äänen antoivat puheenjohtaja Eero Suomela ja Minna Lehtovaara-Mattila.
EI-äänen antoivat Mari Hänninen, Raisa Kinnunen, Sami Pantsar, Samuli Tölli ja Tuomo Pitkänen.

Äänin 5-2 lautakunta hyväksyi Tuomo Pitkäsen tekemän esityksen, ja uimahallin lauantai-aukiolon jatkamisen edellyttämien resurssien huomioiminen lisätään vuoden 2027 talousarvioon.

Päätös

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päätti esittää pöytäkirjan liitteenä olevan vuoden 2027 talousarvioesityksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Lisäksi lautakunta päätti, että vuoden 2027 talousarviossa huomioidaan uimahallin lauantai-aukiolon jatkaminen kokeilun päätyttyä. Kokeilun kävijämäärät ja kustannukset arvioidaan sen päätyttyä ja niiden perusteella määritellään toiminnan jatkamisen edellyttämät resurssit.